

LBRIS

We know
books

N. M. Zimmermann

pire
Le ~~meilleur~~
collège de France

rea
Cea mai ~~bună~~
școală din țară

Editie bilingvă

Traducere din limba franceză
de Diana Morărașu

Booklet
fiction

2023

Redactare: Ruxandra Câmpeanu
Corectură: Claudia Drăgănoiu
DTP: Carmen Dumitrescu
Copertă: Andreea Chele

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ZIMMERMANN, N. M.

Le meilleur collègue de France = Cea mai bună școală din țară /

N. M. Zimmermann; trad. din lb. franceză de Diana Morărașu. –

Ed. bilingvă. – București: Booklet Fiction, 2023

ISBN 978-606-9679-45-6

I. Morărașu, Diana (trad.)

821.133.1

First published in France under the title:

LE MEILLEUR COLLÈGE DE FRANCE

By N. M. Zimmermann, Anne-Charlotte Gautier

© Éditions du Seuil, 2015

© Editura Booklet Fiction, 2023, pentru prezenta ediție

Avertissement :

Ce livre ne fera pas de toi
le meilleur élève de France.

Mais il te fera passer
un excellent moment de lecture.

Avertisment:

Cartea aceasta nu va face din tine
cel mai bun elev din țară.

Dar îți va oferi
câteva clipe minunate de lectură.

Prologue

Après ma sixième, j'étais sûr que les années de collège allaient être les plus cool de ma vie.

Au collège, on arrête de te traiter comme un gamin. Fini les parents qui attendent à la sortie, les surveillants qui te suivent partout pour vérifier que tu ne fais rien de « dangereux » et les dames de la cantine flippantes qui t'obligent à terminer ton assiette de vomis d'alien parce que « des enfants ont faim dans le monde »...

O.K., c'est vrai : je sais que ce sont des épinards...

Enfin, c'est ce que les adultes racontent.

Prolog

După clasa a cincea¹, eram absolut sigur că anii de gimnaziu vor fi cei mai grozavi din viața mea.

La gimnaziu nu mai ești tratat ca un prichindel. Gata cu părinții care așteaptă la ieșire, supraveghetorii care se țin după tine peste tot ca nu cumva să faci ceva „periculos“ și duduile înfricoșătoare de la cantină care te obligă să-ți termini farfuria cu vomă de extraterestru pentru că „atâția copii mor de foame în lume“...

OK, e adevărat: știu că e spanac...

Mă rog, cel puțin așa susțin adulții.

¹ În sistemul de învățământ francez, *la sixième* este primul an de gimnaziu; anii de gimnaziu sunt numerotați descrescător, de la a VI-a (echivalentul clasei a V-a din sistemul românesc) la a III-a (echivalentul clasei a VIII-a la noi) (n. red.).

Parce que ça ressemble VACHEMENT à du vomir d'alien, et je ne vois pas comment c'est possible d'avoir assez faim pour manger un truc pareil !

Mais surtout, la sixième, c'est presque des VACANCES, comparée à la primaire. D'abord, il y a moins d'heures de classe. En plus, on change de salle entre chaque cours, ce qui fait perdre au moins CINQ MINUTES par heure. Ensuite, les grandes vacances commencent plus tôt parce que les salles du collège sont réquisitionnées pour le brevet des troisième.

Bon, c'est vrai, il y a cette histoire de brevet. Il paraît que quand t'es en troisième on te met une pression dingue pour que tu le prépares. Apparemment, ensuite, l'angoisse des examens devient PIRE chaque année jusqu'au bac. Mais je m'en faisais pas trop : quand tu entres en cinquième, la troisième, c'est dans des siècles. D'ailleurs, si mon frère, Max, n'avait pas passé son brevet l'année dernière, je ne saurais même pas que ce truc existe. Quand j'en ai parlé à Brian, qui est dans ma classe depuis la maternelle, il a cru que je me moquais de lui. J'ai insisté et il s'est mis en colère.

Brian est l'un des meilleurs élèves de ma classe, mais, bizarrement, il n'est pas toujours très vif. En fait, son prénom se prononce « brai-ane », comme dans une série

Numai că seamănă LA PERFECȚIE cu voma de extraterestru, iar eu nu văd cum cineva ar putea fi atât de flămând încât să mănânce așa ceva!

Dar, comparativ cu școala primară, cea mai tare treabă la clasa a cincea sunt VACANȚELE. Mai întâi, avem mai puține ore. Apoi, schimbăm sălile de clasă la fiecare oră, ceea ce înseamnă că pierdem cel puțin CINCI MINUTE pe oră. Și, în sfârșit, vacanța mare începe mai devreme pentru că sălile de clasă sunt rechiziționate pentru examenele celor de-a opta.

Mda, e drept că există și povestea asta cu examenul. Se spune că, odată ce ai ajuns într-a opta, ești supus unei presiuni nebunești ca să te pregătești. Și pare-se că după aceea presiunea examenelor se face TOT MAI REA de la un an la altul, până la bac. Dar eu nu-mi băteam prea mult capul: când intri într-a cincea, ți se pare că până într-a opta mai sunt secole. De altfel, dacă n-ar fi fost Max, fratele meu, care și-a dat examenul anul trecut, nici măcar n-aș fi știut că există așa ceva. Când i-am spus lui Brian, care e în clasă cu mine de la creșă, a crezut că-mi bat joc de el. Am insistat, iar el s-a înfuriat.

Brian este unul dintre cei mai buni elevi de la mine din clasă, dar ciudat lucru, nu e întotdeauna foarte ager. De fapt, prenumele lui se pronunță „bra-i-an“, ca într-un

télé, mais notre instituteur de CE1 disait « bri-an » comme pour « brillant », et ça lui est resté.

Entre nous, je pense que l'instituteur faisait exprès de se tromper. C'était plutôt un sale type. Il m'avait appelé « la Belle au bois dormant » toute l'année parce que je m'étais endormi UNE FOIS, pendant un cours de géométrie barbant. À la fin de l'année, j'avais l'impression que presque personne ne se souvenait que c'était Victor, mon prénom. Heureusement, depuis qu'on est au collège, presque tout le monde a oublié mon surnom.

J'espère que ça restera comme ça, parce que ma période « Belle au bois dormant » ne fait pas partie de ce que j'ai prévu de raconter à mes petits-enfants sur ma jeunesse.

Enfin, bref, ce n'est que quand notre prof de français de l'année dernière a juré à Brian que le brevet existait VRAIMENT qu'il a accepté de voir la réalité en face.

Brian a un peu pleuré. En même temps, il pleure souvent, surtout quand il s'agit de contrôles. Il est dans les premiers de la classe, mais il a toujours peur d'avoir tout raté. Sa mère a l'air plutôt normale, comme ça, mais Brian panique tellement quand il n'a pas une super-note que je commence à avoir des doutes. Peut-être qu'elle est comme ma tante Mildred, qui continue de sourire tant qu'il y a du monde quand tu fais une bêtise, mais qui te hurle dessus dès que tu

serial de la televizor, dar învățătorul nostru din clasa I îi spunea „bri-iant“, ca în „briliant“, și așa a rămas.

Între noi fie vorba, cred că învățătorul greșea intenționat. Era mai curând o canalie. Mie mi-a spus Frumoasa din Pădurea Adormită tot anul pentru că am adormit O SINGURĂ DATĂ la o oră plictisitoare de geometrie. La sfârșitul anului, aveam impresia că nimeni nu-și mai amintește că prenumele meu e Victor. Din fericire, de când am intrat la gimnaziu, aproape toată lumea mi-a uitat porecla.

Sper ca așa să și rămână, pentru că perioada mea de Frumoasă din Pădurea Adormită nu face parte din poveștile despre tinerețea mea pe care am de gând să le spun nepoților.

Pe scurt, abia când profu' nostru de franceză de anul trecut i-a jurat lui Brian că examenul pentru certificat CHIAR EXISTĂ a acceptat el să privească realitatea în față. Brian a plâns puțin. De altfel, plânge destul de des, mai ales când vine vorba despre lucrări de control. E printre primii din clasă, dar îi e mereu frică să n-o dea în bară cu toate. Mama lui pare destul de normală, dar Brian intră în așa o panică de fiecare dată când nu ia notă maximă, încât încep să am unele îndoieli. Poate e ca mătușa Mildred, care zâmbește când faci o prostie și sunt oameni de față, dar te muștruluiește de-ți merg fulgii

te retrouves seul avec elle. Quand j'étais petit, je me faisais tout le temps avoir : j'oubliais complètement ce qui s'était passé et je ne voyais jamais la punition venir.

Tout ça pour dire que je n'écarte pas non plus la possibilité que la mère de Brian ait un double maléfique ou quelque chose dans le genre. Parce que, vu ce qu'il a pleuré quand il a eu 11 sur 20 en anglais, l'année dernière, j'aurais juré qu'il allait être enfermé à la cave avec des rats mutants jusqu'au contrôle suivant.

Moi, ma mère ne m'embête pas trop du moment que j'ai la moyenne. Avant d'entrer à l'école, je voulais devenir médecin. Évidemment, à l'époque, j'étais jeune et je ne savais pas qu'il fallait faire UN SIÈCLE d'études et apprendre des livres *entiers* pour y arriver. Moi, je pensais qu'il suffisait d'ouvrir des gens pour reboucher les trous. Ça avait plutôt l'air d'un bon plan, surtout que j'aurais eu un stock illimité de sirop pour la toux à la cerise, que ma mère cachait derrière un vase sur l'étagère de la cuisine depuis qu'elle m'avait surpris à en boire en cachette.

Enfin, bref, ma mère racontait à tout le monde qu'on allait avoir « un médecin dans la famille ». Et puis je suis entré au CP. Au début, je n'ai rien changé à mes habitudes de la maternelle : je passais mon temps à jouer et je faisais mes devoirs en deux minutes entre deux châteaux en Lego. Ma mère était très cool avec ça.

când rămâi singur cu ea. Când eram mic, mă păcăleam de fiecare dată: uitam cu desăvârșire ce se întâmplase și pedeapsa mă lua întotdeauna prin surprindere.

Ce vreau să spun e că nu resping nici posibilitatea ca mama lui Brian să aibă și ea o latură malefică sau ceva de genu'. Dat fiind cât a plâns anul trecut când a luat 5 la engleză, aș fi putut să jur că urma să fie închis într-o grotă cu șobolani mutați până la următoarea lucrare de control.

Pe mine mama nu mă bate prea mult la cap câtă vreme am note de trecere. Înainte să intru la școală, voiam să mă fac doctor. Evident, pe vremea aia eram mic și nu știam că, dacă vrei să ajungi doctor, trebuie să faci UN SECOL de studii și să înveți cărți *întregi*. Eu credeam că e suficient să deschizi oamenii și să astupi găurile. Părea un plan bun, mai ales că aș fi avut un stoc nelimitat de sirop de tuse, din acela cu cireșe, pe care mama îl ține pitit în spatele unei vase, pe etajeră, de când m-a prins bând pe ascuns.

În sfârșit, treaba e că mama le spunea tuturor că o să avem „un doctor în familie“. După aceea am intrat la școala primară. La început nu mi-am schimbat deloc obiceiurile de la grădiniță: îmi petreceam timpul jucându-mă și îmi făceam temele în două minute, între două castele din Lego. Mama nu avea nimic împotriva.

Je crois qu'elle pensait que j'allais être comme Max, qui avait des 20 sur 20 en ne faisant pas grand-chose. Mais, ensuite, mes premières notes sont arrivées et elle a été convoquée par mon institutrice.

Sur le moment, elle a essayé de me faire travailler à la maison, mais elle n'arrêtait pas de me crier dessus et je crois que ça la barbaît autant que moi.

Du coup, on a trouvé un accord. Elle m'a dit qu'être médecin c'était clairement au-dessus de mes capacités, mais que vétérinaire serait peut-être à ma portée un jour si je travaillais beaucoup. En attendant, elle me laisserait tranquille tant que je ne redoublais pas. C'est mieux comme ça, parce que je ne crois pas être fait pour de longues études. Les contrôles, ça me fiche les jetons depuis mon premier concours de peinture aux doigts en petite section de maternelle.

Enfin, comme je l'avais expliqué à Brian, on avait le temps de voir venir, pour le brevet. Je n'avais pas vraiment envie d'y penser avant d'y être obligé. La sixième avait été cool. Il y avait plusieurs après-midi sans cours par semaine, et pas trop de devoirs. D'après Max, c'est parce que les profs ont tellement de trucs à corriger pour les troisième qu'ils en donnent le moins possible aux autres.

Il n'y avait pas de raison pour que la cinquième soit différente.

Probabil își imagina c-o să fiu ca Max, care avea numai note maxime fără să facă mare lucru. Dar după aceea au apărut primele note și învățătoarea a chemat-o la școală.

La început a încercat să mă oblighe să lucrez acasă, dar mă muștruluia tot timpul și cred că treaba asta o plictisea la fel de tare ca pe mine.

Așa că am ajuns la o înțelegere. Mi-a spus că meseria de doctor este în mod evident mult peste capacitățile mele, dar poate aceea de veterinar mi-ar putea fi la îndemână într-o bună zi, dacă muncesc suficient de mult. Până atunci, ea mă va lăsa în pace, cu condiția să nu rămân repetent. E mai bine așa, pentru că nu cred că sunt făcut pentru studiu îndelungat. Lucrările de control însă îmi dau fiori încă de la primul meu concurs de pictură cu degetele de la grupa mică, la grădiniță.

În sfârșit, cum i-am explicat și lui Brian, aveam tot timpul din lume să vedem ce facem noi cu examenul. Eu unul nu aveam niciun chef să mă gândesc la asta înainte să fie absolut necesar. Clasa a cincea a fost tare. Aveam mai multe după-amiezi fără ore pe săptămână și nici prea multe teme. Max zice că e așa din cauză că profii au atâtea chestii de corectat la clasele de-a opta, încât celorlalți le dau cât mai puțin cu putință.

Nu exista niciun motiv ca a șasea să fie diferită.

J'ai passé mes vacances d'été à faire des projets pour occuper mon futur temps libre. J'avais prévu de faire des après-midi jeux vidéo le lundi et le jeudi, maquettes de bateau le mardi et le vendredi, et peut-être de commencer une activité classe comme le saut en parachute ou la course de voiture le mercredi et le samedi, si j'arrivais à convaincre mes parents de m'inscrire.

Ils sont assez méfiants depuis que j'ai laissé tomber le judo. Il faut dire que c'était après la boxe, le tennis, la guitare, la peinture, le foot et la natation.

Franchement, ce n'est pas comme si c'était MA faute que tout ait toujours l'air plus sympa à la télé que ça ne l'est en vrai. Comment j'aurais pu deviner que la guitare fait super mal aux doigts ou qu'un joueur de tennis passe son temps à courir après des balles en plein soleil (je soupçonne que ça doit être encore PIRE sous la pluie, mais j'ai été assez malin pour arrêter avant qu'on en arrive là) ?

Enfin, bref, j'avais tout prévu pour que la cinquième soit le paradis.

Du moins, c'était ce que je croyais avant de rencontrer le nouveau principal du collège Alphonse Allais.

Așa că mi-am petrecut vacanța de vară făcând planuri pentru viitorul meu timp liber. Am planificat jocuri video pentru după-amiezile de luni și joi, machete de barcă marțea și vinerea și poate să încep o activitate mai complexă, de pildă saltul cu parașuta sau curse de mașini miercurea și sâmbăta, dacă reușeam să-i conving pe ai mei să mă înscrie.

De când m-am lăsat de judo, nu prea au încredere să mă mai înscrie la lucruri. Trebuie spus că asta a fost după box, tenis, chitară, pictură, fotbal și înot.

Serios acum, nu e vina MEA că întotdeauna totul pare mai distractiv la televizor decât e în realitate. De unde să știi că te dor degetele așa de rău de la chitară sau că un jucător de tenis își petrece vremea fugind după mingi în timp ce-l bate soarele în cap (presupun că trebuie să fie ȘI MAI RĂU pe ploaie, dar am fost suficient de isteț ca să mă opresc înainte să se ajungă la așa ceva)?

Pe scurt, am prevăzut totul pentru ca clasa a șasea să fie un paradis.

Cel puțin așa credeam înainte de a-l cunoaște pe noul director al colegiului „Alphonse Allais“.

J'ai passé mes vacances d'été à faire des projets pour occuper mon futur temps libre. J'avais prévu de faire des après-midi jeux vidéo le lundi et le jeudi, maquettes de bateau le mardi et le vendredi, et peut-être de commencer une activité classe comme le saut en parachute ou la course de voiture le mercredi et le samedi, si j'arrivais à convaincre mes parents de m'inscrire.

Ils sont assez méfiants depuis que j'ai laissé tomber le judo. Il faut dire que c'était après la boxe, le tennis, la guitare, la peinture, le foot et la natation.

Franchement, ce n'est pas comme si c'était MA faute que tout ait toujours l'air plus sympa à la télé que ça ne l'est en vrai. Comment j'aurais pu deviner que la guitare fait super mal aux doigts ou qu'un joueur de tennis passe son temps à courir après des balles en plein soleil (je soupçonne que ça doit être encore PIRE sous la pluie, mais j'ai été assez malin pour arrêter avant qu'on en arrive là) ?

Enfin, bref, j'avais tout prévu pour que la cinquième soit le paradis.

Du moins, c'était ce que je croyais avant de rencontrer le nouveau principal du collège Alphonse Allais.

Așa că mi-am petrecut vacanța de vară făcând planuri pentru viitorul meu timp liber. Am planificat jocuri video pentru după-amiezile de luni și joi, machete de barcă marțea și vinerea și poate să încep o activitate mai complexă, de pildă saltul cu parașuta sau curse de mașini miercurea și sâmbăta, dacă reușeam să-i conving pe ai mei să mă înscrie.

De când m-am lăsat de judo, nu prea au încredere să mă mai înscrie la lucruri. Trebuie spus că asta a fost după box, tenis, chitară, pictură, fotbal și înot.

Serios acum, nu e vina MEA că întotdeauna totul pare mai distractiv la televizor decât e în realitate. De unde să știi că te dor degetele așa de rău de la chitară sau că un jucător de tenis își petrece vremea fugind după mingi în timp ce-l bate soarele în cap (presupun că trebuie să fie ȘI MAI RĂU pe ploaie, dar am fost suficient de isteț ca să mă opresc înainte să se ajungă la așa ceva)?

Pe scurt, am prevăzut totul pentru ca clasa a șasea să fie un paradis.

Cel puțin așa credeam înainte de a-l cunoaște pe noul director al colegiului „Alphonse Allais“.